



# SERTIFIKATNI PROGRAM POSLOVANJE SA INOSTRANSTVOM – UKLJUČIVANJE U MEĐUNARODNU RAZMENU

## Syllabus STANDARD KOMPETENCIJA

- OSNOVE I ZNAČAJ POSLOVANJA SA INOSTRANSTVOM
- INSTITUCIONALNI I PRAVNI OKVIRI SPOLJNOTRGOVINSKOG POSLOVANJA
- SADRŽAJNI OBLICI SPOLJNOTRGOVINSKOG POSLOVANJA
- FINANSIJSKI ASPEKTI POSLOVANJA SA INOSTRANSTVOM
- CARINA
- LOGISTIKA I TRANSPORT
- PROCESI I OBRADA DOKUMENTACIJE U SPOLJNOTRGOVINSKOM POSLOVANJU
- FISKALNI ASPEKTI POSLOVANJA SA INOSTRANSTVOM
- KOMUNIKACIJA I PREGOVARANJE U POSLOVANJU SA INOSTRANSTVOM
- POSTUPCI ZAKLJUČENJA UGOVORA U POSLOVANJU SA INOSTRANSTVOM
- ZAKLJUČCI – SVEOBUHVAATNOST POSLOVANJA SA INOSTRANSTVOM

## Opšti ciljevi edukacije

Po završetku ovog programa, polaznik će biti osposobljen da:

- razume značaj poslovanja sa inostranstvom kroz upoznavanje svih njegovih aspekata (institucionalni, pravni, finansijski, fiskalni...)
- da napravi plan uvoza/izvoza i pripremi neophodnu dokumentaciju
- vlada tehnikama pregovaranja i zaključivanja ugovora kroz razumevanje pravnih osnova, kao i psiholoških i multikulturalnih aspekata
- razume pojmove koji se tiču carine, logistike i špedicije
- razume sveobuhvatnost poslovanja sa inostranstvom

## MODULI

### Modul 1. OSNOVE I ZNAČAJ POSLOVANJA SA INOSTRANSTVOM

<b>SADRŽAJI</b>	<b>CILJEVI</b> <b>Učesnik treba da:</b>
Značaj i uloga internacionalizacije za razvoj preduzeća	<ul style="list-style-type: none"><li>• spozna značaj internacionalizacije preduzeća i delatnosti kojom se ono bavi za obezbeđivanje opstanka i razvoja preduzeća</li></ul>
Istraživanje i dobijanje informacija za međunarodno poslovanje	<ul style="list-style-type: none"><li>• razmišlja o načinima i izvorima dobijanja informacija o međunarodnim tržištima</li></ul>
Činioci izvoznog programa za strana tržišta	<ul style="list-style-type: none"><li>• spozna činioce marketinškog spleta, kojeg čine proizvod/rezultat, uslovi prodaje, distribicioni kanali i tržišna komunikacija</li></ul>
Priprema plana uvozno/izvoznog posla	<ul style="list-style-type: none"><li>• analizira sastavne delove za pripremu plana izvoznog/uvoznog posla i da ih oblikuje u skladu sa zadatim ciljem</li></ul>

## **Modul 2. INSTITUCIONALNI I PRAVNI OKVIRI SPOLJNOTRGOVINSKOG POSLOVANJA**

<b>SADRŽAJI</b>	<b>CILJEVI</b> <b>Učesnik treba da:</b>
Zakonodavstvo Repulike Srbije u oblasti spoljnotrgovinskog poslovanja	<ul style="list-style-type: none"><li>• razume cilj i predmet zakona</li></ul>
Sadržaj zakona i podzakonska akta	<ul style="list-style-type: none"><li>• se upozna i pravilno tumači zakonske odredbe i osposobi za korišćenje najvažnijih propisa iz oblasti spoljnotrgovinskog poslovanja u RS</li></ul>
Nadzor devizne inspekcije Republike Srbije i Narodne Banke Srbije	<ul style="list-style-type: none"><li>• upozna način nadzora devizne inspekcije i Narodne Banke Srbije nad rezidentima u spoljnotrgovinskom i deviznom poslovanju</li><li>• se upozna sa najčešćim greškama koje subjekti prave u ovoj oblasti.</li></ul>
Institucionalni oblici poslovanja sa inostranstvom	<ul style="list-style-type: none"><li>• poznaje institucije koje utiču na poslovanje sa inostranstvom i razume njihov značaj</li></ul>

## **Modul 3. SADRŽAJNI OBLICI SPOLJNOTRGOVINSKOG POSLOVANJA**

<b>SADRŽAJI</b>	<b>CILJEVI</b> <b>Učesnik treba da:</b>
Jednostavni oblici poslovanja sa inostranstvom	<ul style="list-style-type: none"><li>• razume karakteristike i razlike u izvoznom, odnosno uvoznom poslovanju, prometu robe sa inostranstvom, odnosno u vezi sa spoljnotrgovinskom delatnošću</li></ul>
Vezani oblici međunarodne razmene	<ul style="list-style-type: none"><li>• poznaje različite oblike vezanih poslova (barter, kompenzacije i kompenzacijama slične poslove)</li></ul>
Posebni poslovi u spoljnoj trgovini	<ul style="list-style-type: none"><li>• upozna sadržaj i značaj poslova sa licencama, lizinga, faktoringa i franšiza u spoljnoj trgovini,</li><li>• poznaje prednosti i problematiku ovih oblika</li></ul>
Dugoročni oblici privredne saradnje sa inostranstvom	<ul style="list-style-type: none"><li>• spozna oplemenjivanje robe, oblike proizvodne kooperacije, poslovno-tehničke saradnje i sistema „Joint venture“, te da nauči prednosti i mane ovih oblika</li></ul>
Kapitalne povezanosti u poslovanju sa inostranstvom	<ul style="list-style-type: none"><li>• poznaje multinacionalne, holding, kao i ostale oblike povezivanja preduzeća u međunarodnoj razmeni,</li><li>• poznaje osnovnu problematiku poslovanja u okviru offshore sistema.</li></ul>

#### **Modul 4. FINANSIJSKI ASPEKTI POSLOVANJA SA INOSTRANSTVOM**

<b>SADRŽAJI</b>	<b>CILJEVI</b> <b>Učesnik treba da:</b>
Unutrašnja i spoljašnja vrednost novca i vrste deviznih kurseva	<ul style="list-style-type: none"><li>• razume karakteristike menjanja vrednosti pojedinačnih valuta u sistemima stabilnog, nestabilnog i kontrolisano nestabilnog kursa,</li></ul>
Promene vrednosti valute i uticaj promena na međunarodnu razmenu	<ul style="list-style-type: none"><li>• poznaje uticaj aprecijacije, deprecijacije, devalvacije i revalvacije valute na međunarodnu razmenu</li></ul>
Rizici u platnom prometu sa inostranstvom	<ul style="list-style-type: none"><li>• poznaje najvažnije rizike izostanka isplata u spoljnoj trgovini (po pitanju valute, odabira stranke, kredita, promena cene itd.), kao i načine za njihovo smanjenje</li></ul>
Oblici isplata u međunarodnoj razmeni i uloga poslovnih banaka	<ul style="list-style-type: none"><li>• poznaje nedokumentarne i dokumentarne oblike isplata u međunarodnom poslovanju (ček, inkaso, L/C), menicu i bankovnu garanciju.</li><li>• razume značaj poslovnih banaka u međunarodnom poslovanju.</li></ul>

#### **Modul 5. CARINA**

<b>SADRŽAJI</b>	<b>CILJEVI</b> <b>Učesnik treba da:</b>
Osnovni pojmovi	<ul style="list-style-type: none"><li>• se upozna sa osnovnim carinskim pojmovima: carinska roba, carinska oblast, poreklo robe, carinska vrednost, carinska deklaracija, carinski postupci, carinski dug i dužnik,</li></ul>
Carinska tarifa	<ul style="list-style-type: none"><li>• poznaje harmonizovanu i kombinovanu nomenklaturu carinske tarife,</li><li>• poznaje pravila za svrstavanje robe u kombinovanu nomenklaturu.</li></ul>
Carinske stope	<ul style="list-style-type: none"><li>• se upozna sa carinskim stopama i obračunom dažbina.</li></ul>
Mere smanjenja carinskih stopa	<ul style="list-style-type: none"><li>• se upozna sa propisima u vezi sa sniženim carinskim stopama.</li></ul>
Višestrani i dvostrani sporazumi o trgovini i pitanjima u vezi sa trgovinom	<ul style="list-style-type: none"><li>• se upozna sa preferencijalnim poreklom robe i dokumentima kojima se potvrđuje važenje preferencijalne carinske stope.</li></ul>

## **Modul 6. LOGISTIKA I TRANSPORT**

<b>SADRŽAJI</b>	<b>CILJEVI</b> <b>Učesnik treba da:</b>
Međunarodni transport	<ul style="list-style-type: none"><li>• se upozna sa ulogom transporta u međunarodnoj trgovini i njegovim karakteristikama,</li><li>• upozna karakteristike pojedinačnih vrsta transporta (pomorski, železnički, putni, avionski),</li><li>• se upozna sa pravnim uređenjem transporta,</li><li>• upozna prateće delatnosti transporta</li></ul>
Špedicija	<ul style="list-style-type: none"><li>• shvati ulogu i značaj špedicije,</li><li>• se upozna sa pravnim uređenjem špedicije,</li><li>• nauči vrste špediterskih poslova,</li><li>• nauči da organizuje špeditersko poslovanje</li></ul>
Transportno osiguranje	<ul style="list-style-type: none"><li>• razume značaj transportnih klauzula,</li><li>• se upozna sa opštim uslovima poslovanja međunarodnih špeditera,</li><li>• poznaje karakteristike ugovora o kargo osiguranju,</li><li>• se upozna sa karakteristikama osiguranja u kopnenom i pomorskom transportu</li><li>• se upozna sa postupkom utvrđivanja odštete</li></ul>

## **Modul 7. PROCESI I OBRADA DOKUMENTACIJE U SPOLJNOTRGOVINSKOM POSLOVANJU**

<b>SADRŽAJI</b>	<b>CILJEVI:</b> <b>Učesnik treba da:</b>
Ishodišni elementi i dokumenti uvoza i izvoza	<ul style="list-style-type: none"><li>• obnovi znanje iz tematske celine „Sadržajni oblici međunarodne razmene“ i dopuni znanje pojedinačnim elementima i spoljnotrgovinskom dokumentacijom</li></ul>
Transportne klauzule i razgraničenje rizika	<ul style="list-style-type: none"><li>• poznaje i razume značaj transportnih klauzula, kao i razgraničenje rizika u spoljnotrgovinskim poslovima</li></ul>
ST (spoljnotrgovinska) kalkulacija i obračun	<ul style="list-style-type: none"><li>• se upozna sa načinom kalkulisanja i završnim obračunom spoljnotrgovinskih poslova</li></ul>
Kompleksni oblici spoljnotrgovinskog poslovanja	<ul style="list-style-type: none"><li>• poznaje različite oblike izvođenja poslova sa inostranstvom po različitim carinskim postupcima (uvoz radi izvoza, postupci sa ekonomskim učinkom itd.)</li></ul>
Finansijsko osiguranje poslova u spoljnotrgovinskoj kalkulaciji	<ul style="list-style-type: none"><li>• obnovi znanje najčešćih oblika finansijskog osiguranja poslova sa inostranstvom, kao i njihovo uključivanje u kalkulaciju preko praktičnih primera</li></ul>

## **Modul 8. FISKALNI ASPEKTI POSLOVANJA SA INOSTRANSTVOM**

<b>SADRŽAJI</b>	<b>CILJEVI</b> <b>Učesnik treba da:</b>
Porez na dodatu vrednost	<ul style="list-style-type: none"><li>• nauči osnovne zakonitosti oporezivanja u oblasti PDV-a pri poslovanju s inostranstvom (promet oslobođen PDV-a, specifičnosti pri oporezivanju pojedinih vrsta robe),</li></ul>
Specifičnosti pri oporezivanju u inostranstvu	<ul style="list-style-type: none"><li>• nauči neke specifičnosti oporezivanja u pojedinim državama EU</li></ul>
Sporazum o izbegavanju dvostrukog oporezivanja	<ul style="list-style-type: none"><li>• razume značaj i mogućnosti korišćenja međunarodnih sporazuma o izbegavanju dvostrukog oporezivanja</li></ul>

## **Modul 9. KOMUNIKACIJA I PREGOVARANJE U POSLOVANJU SA INOSTRANSTVOM**

<b>SADRŽAJI</b>	<b>CILJEVI</b> <b>Učesnik treba da:</b>
Međunarodni trgovački običaji i pravila	<ul style="list-style-type: none"><li>• Upozna razlike u poslovanju drugih zemalja i u skladu sa njima postupa</li></ul>
Poslovno komuniciranje sa stranim partnerima	<ul style="list-style-type: none"><li>• Ovlada osnovnim pravilima u komunikaciji sa stranim partnerima</li></ul>
Pregovaranje u međunarodnoj trgovini	<ul style="list-style-type: none"><li>• Nauči osnovne tehnike pregovaranja i da obezbedi najpovoljniju ponudu</li></ul>

## **Modul 10. POSTUPCI ZAKLJUČENJA UGOVORA U POSLOVANJU SA INOSTRANSTVOM**

<b>SADRŽAJI</b>	<b>CILJEVI</b> <b>Učesnik treba da:</b>
Priprema međunarodnog ugovora	<ul style="list-style-type: none"><li>• upozna moguće pristupe pripremanju ugovora</li></ul>
Struktura međunarodnog ugovora	<ul style="list-style-type: none"><li>• se upozna sa tipičnim odredbama međunarodnog ugovora</li></ul>
Posebni međunarodni ugovori	<ul style="list-style-type: none"><li>• upozna distribucijski, agentski, servisni ugovor</li></ul>
Arbitraža, parničenje i posredovanje u rešavanju međunarodnih komercijalnih sporova	<ul style="list-style-type: none"><li>• se upozna sa institucijama i početkom postupaka pred njima</li></ul>

## **ZAKLJUČCI – SVEOBUHVAATNOST POSLOVANJA SA INOSTRANSTVOM**

<b>SADRŽAJI</b>	<b>CILJEVI</b>
Konkurentnost izvoza Srbije – Investiciona klima u Srbiji	<ul style="list-style-type: none"><li>• upoznavanje sa trenutnom situacijom u Republici Srbiji u odnosu na razvijanje izvoza</li></ul>
Kako uspeti u spoljnoj trgovini u uslovima svetske finansijske krize?	<ul style="list-style-type: none"><li>• Prezentovanje praktičnih primera iz prakse, uz konkretne predloge i rešenja</li></ul>